

**LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETO
MEDICINOS AKADEMIJOS
ODONTOLOGIJOS FAKULTETO
BURNOS HIGIENOS STUDIJŲ PROGRAMOS STUDENTŲ
BAIGIAMOJO DARBO RENGIMO IR GYNIMO REGLAMENTAS**

IŽANGA

Studento baigiamasis darbas yra sudedamoji Lietuvos Sveikatos Mokslų Universiteto (LSMU) Odontologijos fakulteto burnos higienos mokymo programos dalis. Šiuo darbu yra siekiama ugdyti studento mokslinio darbo įgūdžius ir patirtį. Studentas yra skatinamas rodyti iniciatyvą pasirenkant baigiamojo darbo temą bei vykdant pačią užduotį. Baigiamojo darbo reglamentas yra oficialus LSMU Odontologijos fakulteto nustatytas dokumentas, nusakantis rašytinio darbo formatą, vertinimo procedūrą ir terminus.

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

2. Lietuvos Sveikatos Mokslų Universiteto Odontologijos fakulteto baigiamojo darbo reglamentas nustato Odontologijos fakulteto studentų baigiamojo darbo organizavimo ir atlikimo principus. Kita studentų mokslinė veikla čia nėra reglamentuojama.
3. Baigiamojo darbo reglamentas yra patvirtintas Lietuvos Sveikatos Mokslų Universiteto Odontologijos fakulteto taryboje.
4. Baigiamojo darbo vietas bei eigą planuoja Odontologijos fakulteto dekanatas, derindamas su profilinėmis klinikomis.
5. Šiame reglamente nenumatytus klausimus svarsto ir sprendimus priima Odontologijos fakulteto dekanatas.

2. STUDENTŲ BAIGIAMOJO DARBO ATLIKIMO ORGANIZAVIMAS

6. Baigiamojo darbo temą, profilinę Odontologijos fakulteto kliniką, kurioje bus vykdomas darbas ir mokslinį vadovą (jam sutinkant) pasirenka pats studentas.

7. Baigiamojo darbo temą studentas pasirenka ir suderina su paskirtos Odontologijos fakulteto klinikos vadovu bei mokslinio darbo vadovu ne vėliau kaip iki VII semestro rugsėjo 15-os dienos.
8. Studentai gali pateikti ankstesniais studijų metais (pvz.: SMD) atlikto mokslinio darbo rezultatus.
9. Baigiamojo darbo vadovu gali būti Odontologijos fakulteto profilinės klinikos dėstytojas.
Baigiamojo darbo vadovo pareigos ir funkcijos:
 - 10.1. Kartu su studentu parenka darbo temą.
 - 10.2. Tvirtina studento baigiamojo darbo rengimo planą.
 - 10.3. Teikia studentui mokslinę ir metodinę pagalbą.
 - 10.4. Nusprendžia ar darbas parengtas, ir pasirašo teikimą perduoti darbą recenzentui.
 - 10.5. Jeigu kartu su recenzentais nusprendžia publikuoti darbo rezultatus, padeda studentui parengti straipsnį.
10. Studento pareigos ir funkcijos:
 - 11.1. Pasirenka profilinę kliniką, kurioje bus atliekamas baigiamasis darbas.
 - 11.2. Pasirenka baigiamojo darbo temą ir vadovą.
 - 11.3. Paruošia baigiamojo darbo rengimo planą.
 - 11.4. Jei tyrimai atliekami su žmonėmis ar gyvūnais, parengia dokumentus atitinkamo Etikos komiteto leidimui gauti.
 - 11.5. Palaiko pastovų kontaktą su darbo vadovu ir informuoja apie darbo eigą.
 - 11.6. Baigiamąjį darbą atlieka ir pateikia rezultatus nustatytais terminais.
 - 11.7. Paruošia pirminį rašytinį darbo variantą ir pateikia vadovui ne vėliau kaip iki VIII semestro gegužės 6 d.
 - 11.8. Pagal gautas vadovo pastabas koreguoja baigiamąjį darbą.
 - 11.9. Gavus vadovo leidimą ir parašą antrajame tituliname lape (priedas Nr. 2), baigiamasis darbas įteikiamas recenzentams ne vėliau kaip iki VIII semestro gegužės 27 d.
 - 11.10. Jeigu kartu su darbo vadovu ir recenzentu yra nusprendžiama, kad darbo rezultatai yra tinkami publikuoti, gali ruošti mokslinį straipsnį.
11. Recenzentu gali būti Odontologijos fakulteto profilinės klinikos dėstytojas. Recenzento pareigos ir funkcijos:
 - 12.1. Recenzentą paskiria klinikos, kurioje studentas atlieka baigiamąjį darbą, vadovas.
 - 12.2. Recenzentas įvertina studento baigiamąjį darbą pažymiu, pasirašo darbo antrajame tituliname lape (priedas Nr. 2) ir ten pat raštu trumpai pagrindžia įvertinimą. Baigiamasis darbas turi būti įvertintas iki birželio 7 d.

12.3. Jeigu kartu su darbo vadovu yra nusprendžiama publikuoti darbo rezultatus, padeda studentui parengti straipsnį.

12. Mokslinio darbo vadovo pakeitimas:

13.1. Dėl tam tikrų aplinkybių iškilus poreikiui pakeisti darbo vadovą, studentas turi teisę kreiptis raštu į klinikos vadovą dėl darbo vadovo pakeitimo. Prašymo kopija nusiunčiama Odontologijos fakulteto dekanui. Per 10 dienų klinikos vadovas turi išnagrinėti prašymą ir priimti sprendimą. Jeigu klinikos vadovas pats yra darbo mokslinis vadovas, prašymas turi būti nukreipiamas Odontologijos fakulteto dekanui, kuris priima galutinį sprendimą.

13.2. Naujasis vadovas turi teisę nuspręsti ar studentas gali tęsti pradėtą darbą, ar reikia pakeisti darbo temą.

3. BAIGIAMOJO DARBO RENGIMAS, NAGRINĖJIMAS IR GYNIMAS

13. Baigiamasis darbas turi būti rengiamas laikantis Baigiamojo darbo rengimo nuostatų.

14. Darbo rengimo metu studentas turi žinoti, jog jis gali turėti išlaidų susijusių su spausdinimo, fotografijos, piešimo ir kitais darbais.

15. Studentas gali ieškoti finansinės paramos baigiamajam darbui atlikti. Tačiau Universitetas nedalyvauja sprendžiant klausimus su trečiosiomis šalimis.

16. Parengtą darbą studentas pateikia vadovui ne vėliau kaip iki VIII semestro gegužės 6 d. Darbo vadovas per 1 savaitę nusprendžia ar darbas yra tinkamas recenzentams įteikti.

17. Jeigu darbas yra netinkamai paruoštas, vadovas nurodo trūkumus ir leidžia studentui pataisyti darbą ne ilgiau kaip per 1 savaitę.

18. Tinkamai pataisytą ir paruoštą darbą vadovas pasirašo (priedas Nr. 2) ir rekomenduoja įteikti recenzentui (iki VIII semestro gegužės 27 d.).

19. Recenzentas, gavęs studento darbą, jį įvertina pažymiu iki birželio 7 d. Taip pat pasirašo darbo antrajame tituliname lape (priedas Nr. 2) ir ten pat raštu trumpai pagrindžia įvertinimą.

20. Recenzento vertinimo kriterijai (dešimties balų sistemoje):

9-10 balų: darbo tikslai yra priimtini ir aiškiai suformuluoti; pateikti originalūs arba keli priimtini iškeltų problemų sprendimo variantai; taikyti adekvatūs analizės metodai, iš temų išplaukiantys teoriniai modeliai bei pademonstruotos visapusiškos studento teorinės žinios; darbo rezultatai gali turėti praktinę reikšmę; išvados argumentuotos ir atsako į tyrimo klausimą; darbas parašytas be klaidų ir įformintas pagal nustatytus reikalavimus.

7-8 balai: darbo tikslai yra priimtini; problemų sprendimai yra priimtini ir argumentuoti; taikyti kokybinio tyrimo metodologiją atitinkantys analizės metodai; pademonstruotos geros teorinės žinios; darbo rezultatai išskleisti temomis, apima darbo tikslą ir atsako į tyrimo klausimą; darbas įformintas pagal nustatytus reikalavimus.

5-6 balai: darbo tikslai iš esmės yra priimtini; problemos iš esmės išspręstos; taikyti priimtini teoriniai modeliai ir analizės metodai; pademonstruotos minimalios būtinos teorinės žinios, darbo rezultatai ir išvados yra iš esmės priimtini ir atitinka formalius kriterijus.

21. Burnos higienos studijų programos baigiamųjų darbų gynimo datą ir gynimo komisiją Odontologijos fakulteto dekanas teikimu skiria Rektoriui.
22. Skiriama baigiamųjų darbų gynimo data skelbiama OF dekanato ir Burnos priežiūros ir vaikų odontologijos klinikos skelbimų lentose.
23. Baigiamųjų darbų gynimo posėdyje studentai pristato paruoštą baigiamojo darbo pranešimą, kuriame nurodoma darbo tema, tikslas, uždaviniai, tyrimo metodika ir metodai, svarbiausi rezultatai ir išvados bei praktinės rekomendacijos. Studento pranešimui skiriama iki 10 min. Po to studentas atsako į dalyvaujančiųjų posėdyje pastabas ir klausimus. Esant galimybei pasisako recenzentas ir darbo vadovas.
24. Gynimo komisijos nariai posėdžio metu kiekvieną darbą vertina pagal patvirtintus kriterijus ir pildo baigiamųjų darbų komisijos nario vertinimo formą (4 priedas).
25. Galutinį baigiamojo darbo įvertinimą sudaro recenzento įvertinimas (50 proc.) ir komisijos narių įvertinimo vidurkis (50 proc.).
26. Studentui nesutinkant su mokslinio darbo įvertinimu apeliacija pateikiama pagal LSMU studijų reglamente numatytą tvarką.
27. Jeigu iki VIII semestro gegužės 6 d. studentas darbo nepateikia, darbo vadovas išnagrinėja priežastis, informuoja klinikos vadovą ar Odontologijos fakulteto dekaną ir priimamas sprendimas ar studentas gali tęsti darbą.
28. Jei nustatomas nesąžiningas studento elgesys rengiant ir ginant baigiamąjį darbą, baigiamojo darbo vadovas sudaro trijų asmenų komisiją galutiniam sprendimui priimti. Jei komisija patvirtina faktą narys, recenzentas ar gynimo komisijos narys (-iai) rašo tarnybinį pranešimą dekanui. Nesąžiningu elgesiu laikomas bet koks studento bandymas pasinaudoti žinių šaltiniais neleistiniais būdais. Nesavarankišku (plagijuotu) darbas laikomas toks darbas, kuriame dalis arba visas darbas parašytas kito autoriaus (ištiesai perrašytos kito autoriaus darbo pastraipos arba puslapiai be nuorodos į autorystę); darbe yra pažeistos kitų autorių autorinės teisės. Dekano sprendimu dėl studento nesąžiningumo, bakalaurui baigiamojo darbo ginti neleidžiama arba gynimo metu darbas neužskaitomas.

4. BAIGIAMOJO DARBO RENGIMO NUOSTATOS

Formatas. Ruošiant baigiamojo darbo rašytinį variantą, pagal galimybes laikomasi „International Committee of Medical Journal Editors (Vancouver Group)“ nuostatų (Uniform requirements for articles submitted to biomedical journals. Ann Intern Med 1997;126:36-47 (daugiau informacijos: www.icmje.org)). Galima remtis žurnalų „Medicina“, „Stomatologija“ ar „Journal of Oral & Maxillofacial research“ (JOMR) instrukcijomis autoriams. Tai palengvins studento darbą, be to naudinga, jei bus nuspręsta ruošti mokslinę publikaciją.

Reikalavimai tekstui. Darbai spausdinami kompiuteriu, vienoje A4 formato balto lapo pusėje. Paliekamos paraštės. Viršuje ir apačioje turi būti po 20 mm, kairėje – 30 mm, o dešinėje –10 mm. Spausdinama 12 dydžio Times New Roman šriftu. Jeigu darbe pasitaiko specialiųjų simbolių ar rašmenų, kurių kompiuteriu nėra kaip atspausdinti, jie įrašomi ranka, stengiantis, kad kuo mažiau kristų į akis. Darbas spausdinamas 1,5 intervalu tarp eilučių.

Puslapių numeracija. Darbo puslapiai turi būti sunumeruoti pradedant nuo titulinio lapo (ant titulinio lapo numeris nerašomas). Puslapiai žymimi arabiškais skaitmenimis apatiniame dešiniajame lapo kampe.

Darbo apimtis. Darbo apimtis turi būti 20-30 puslapių (be priedų). Klinikai, kurioje bus ginamas baigiamasis darbas, pateikiamas 1 darbo egzempliorius atspausdintas ir įrištas ir taip pat 1 darbo egzempliorius kompiuterinėje laikmenoje.

Įrišimas. Baigiamieji darbai pateikiami įrišti, kad būtų matyti titulinis lapas.

Rašyba ir skyryba. Baigiamieji darbai turi atitikti šiaurines lietuvių kalbos rašybos ir skyrybos normas.

Užsienietiški vardažodžiai rašomi originalo kalba pagal Lietuvių kalbos komisijos nustatytas normas. Rusiškos pavardės rašomos lotyniškais rašmenimis be tėvavardžio.

Tekste cituojamų mokslinės literatūros leidinių nuorodos (numeris literatūros sąrašė) rašomos laužtiniuose skliaustuose, pvz.: [12].

Citatos. Pažodinės citatos rašomos kabutėse. Kabutės turi būti lietuviškos: pvz., „kompiuteris“. Nelietuviškos citatos verčiamos į lietuvių kalbą (originalas gali būti dedamas išnašoje). Tekstai turi būti cituojami griežtai laikantis cituojamo šaltinio. Negalima taisyti netgi akivaizdžių cituojamo šaltinio korektūros klaidų. Cituojami šaltiniai ir autoriai nurodomi pačiame tekste. Jeigu nurodoma autorius, tai rašoma tik pirmojo autoriaus pavardė, parašant „ir kiti“ arba „su bendraautoriais“, o šalia laužtiniuose skliaustuose nurodomas cituojamo šaltinio numeris. Visas cituojamo šaltinio bibliografinis aprašas pateikiamas literatūros sąrašė. Jei cituojamas darbas parašytas nelotyniškais raidėmis – nuorodas transliteruojame: Lukov ir kiti [19].

Išnašos. Išnašos skiriamos pastaboms. Jos numeruojamos per visą darbą ištiesiai. Spausdinamos 10 dydžio šriftu, 1,5 intervalu tarp eilučių.

Lentelės. Darbe lentelės numeruojami iš eilės per visą darbą arabiškais skaitmenimis. Šalia parašomi jų pavadinimai. Lentelės pavadinimas rašomas virš jos, kairiajame kampe prie žodžio „lentelė“. Tiek lentelės numeris, tiek ir žodis „lentelė“ rašomi 12 dydžio paryškintu šrifto dydžiu.

Visi paaiškinimai rašomi po lentelę. Kiekvienas stulpelis turi turėti pavadinimą. Kiekvienai eilutei turi būti sukurta nauja lentelės eilutė. Lentelių neturėtų būti daugiau nei teksto; kur reikia, jos turi būti papildomai paaiškintos. Tekste minint lentelę, nurodomas jos numeris. Jei jos paimtos iš kitų leidinių, nurodomas šaltinis, autorystė.

Lentelė Nr. 2. Pacientų aprašymas [] Vieta nuorodai, jei lentelė yra cituojama

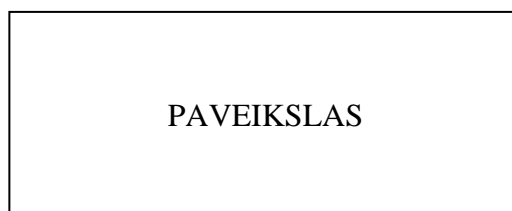
	Placebo	Gydymas vaistais	P
Lytis (vyr/mot)	7/5	7/5	
Amžius (metai)	31-40	0	2
	41-50	0	2
	51-60	5	5
	61-70	2	2
	71-80	4	1
	81-90	1	0
Vidutinis amžius (SN)	65,9 (10,8)	54,9 (11,5)	0,077 ^b
Neutrofilų^a skaičius, vidurkis (SN)	3,94 (1,37)	3,61 (2,15)	0,48 ^b

^a×10³ ląstelių/mm³.

^bStatistiškai nepatikima kai P < 0.05 (Monte Carlo testas).

SN = Standartinis nuokrypis; χ^2 = Chi-Square testas.

Paveikslai (ilustracijos, diagramos, schemas, grafikai). Darbe paveikslai numeruojami iš eilės per visą darbą arabiškais skaitmenimis. Šalia parašomi jų pavadinimai. Paveikslo pavadinimas rašomas apačioje, pradedant nuo kairiojo kampo, taip pat 12 dydžio šrifto. Tiek paveikslo numeris, tiek ir sutrumpintas žodis „paveikslas“ rašomi paryškintu 12 dydžio šrifto.



1 pav. Paveikslo pavadinimas

[] Vieta nuorodai, jei paveikslas yra cituojamas

Iliustracijų neturėtų būti daugiau nei teksto; kur reikia, jos turi būti papildomai paaiškintos. Tekste minint iliustraciją, nurodomas jos numeris. Jei jos paimtos iš kitų leidinių, nurodomas šaltinis, autorystė. Turi būti kokybiškas paveikslėlis, detalės gerai įžiūrimos.

Santrumpos, simboliai ir nomenklatūros. Simbolis % turi būti naudojamas procentams pažymėti lentelėse ar grafikuose, h – valandai, min – minutėms, s – sekundėms. *In vitro, in vivo, in situ* ir kiti lotyniški išsireiškimai turi būti rašomi „italic“ šriftu. Naudoti tik standartinės santrumpas. Visi vienetai turi būti žymimi metrine sistema. Venkite santrumpų pavadinime. Pirmą kartą paminint tekste santrumpą, turi būti rašomas pilnas jo pavadinimas, skliaustuose nurodant santrumpą, išskyrus standartinius matavimo vienetus. Jeigu iškyla abejonių dėl terminų rašybos, reikia naudoti tarptautinį Webster žodyną (<http://www.merriam-webster.com/>). Dantys turi būti žymimi aprašant pilną pavadinimą arba naudojant dviejų skaičių FDI sistemą.

Moksliniai pavadinimai. Pirmą kartą minint tekste, tikslūs bakterijų pavadinimai turi būti rašomi dvejais žodžiais ir „Italic“ šriftu (e.g., *Streptococcus sanguis*). Minint antrą kartą, rūšinis pavadinimas gali būti žymimas pirmąja raide (*S. sanguis*). Jeigu rūšinis pavadinimas gali sukelti neaiškumą, rašomas pilnas pavadinimas. Jeigu rūšinis bakterijos pavadinimas rašomas gimtąja kalba, jis pradedamas mažąja raide ir paprastu šriftu (pav. streptokokai). Vaistai, prietaisai, įranga aprašomi naudojant bendrinius pavadinimus, o ne patentuotus prekybinius. Jeigu naudojamas prekybinis pavadinimas, pirmą kartą minint tekste, turi būti nurodoma firma gamintoja, miestas, šalis: Inagel F-13® (Ina Food Industry Co., Ltd. Nagano, Japonija).

Teksto skirstymas. Tekstas suskirstomas į skyrius ir, jei reikia, į poskyrius bei skyrelius. Teksto dalys numeruojamos arabiškais skaitmenimis. Skyriaus pavadinimas rašomas didžiosiomis raidėmis, 14 dydžio šriftu, paryškintai, centre: **SKYRIAUS PAVADINIMAS**.

Poskyriai numeruojami tik skyriaus viduje, todėl poskyrio eilės numerį sudaro skyriaus numeris ir poskyrio tame skyriuje numeris, kurie skiriami taškais, pavyzdžiui: 2.1.

2.2. Poskyrio pavadinimas rašomas mažosiomis raidėmis, išskyrus pirmąją, dydis – 12, paryškintas, kairiajame krašte.

Jei tekstas dar skirstomas į skyrelius, tai šie numeruojami tuo pačiu principu: pirmasis skaitmuo rodo skyriaus, antrasis – poskyrio, trečiasis – skyrelio numerį, pavyzdžiui: 2.1.1., 2.1.2. Skyrelio pavadinimas rašomas mažosiomis raidėmis, išskyrus pirmąją, dydis – 12, neparyškintas, lygiuotas kairėje.

Įvadas, išvados, literatūra ir priedai pateikiami kaip atskiri skyriai, bet nenumerojami.

Kiekvieną skyrių reikia pradėti naujame puslapyje, o poskyrius ir skyrelius – tame pačiame.

Poskyrio ir skyrelio pavadinimas išskiriami iš prieš jį ir po jo esančio teksto vienos eilutės tarpeliu. Jeigu po skyriaus pavadinimo eina poskyrio pavadinimas, tarp jų taip pat paliekamas vienos eilutės tarpelis. Negalima rašyti pavadinimo viename puslapyje, o tekstą pradėti kitame.

5. BAIGIAMOJO DARBO STRUKTŪRA

Mokslinis darbas gali būti dviejų pagrindinių tipų:

- I. Klinikinis ar eksperimentinis darbas.
- II. Mokslinės literatūros sisteminė apžvalga.

I. KLINIKINIS AR EKSPERIMENTINIS BAIGIAMASIS DARBAS

Klinikinis ar eksperimentinis baigiamasis darbas – tai originalus darbas, atitinkantis reikalavimus, keliamus publikuojamiems mokslo darbams. Jame pateikiami apibendrinti studento atlikti tyrimai, kurių reikia tam tikrai mokslo problemai nagrinėti. Darbe turi būti apžvelgti ta tema pasaulyje atlikti tyrimai, aprašyta autoriaus tyrimų metodika, autoriaus gauti moksliniai rezultatai, jų patikimumas ir santykis su kitų tyrėjų naujausiais duomenimis. Atskiru skirsniu būtina pateikti autoriaus padarytas išvadas. Baigiamasis darbas turi būti parašytas taisyklinga lietuvių kalba. Jame būtina pateikti nuorodas į panaudotos literatūros sąrašą.

Klinikinį ar eksperimentinį baigiamąjį darbą turi sudaryti tam tikra eilės tvarka išdėstytos dalys:

PIRMASIS TITULINIS LAPAS (žr. 1 priedą)

ANTRASIS TITULINIS LAPAS (žr. 2 priedą)

TURINYS (žr. 3 priedą)

SANTRUMPOS

SANTRAUKA

ĮVADAS (su tikslu ir uždaviniais)

LITERATŪROS APŽVALGA

MEDŽIAGA IR METODAI

REZULTATAI

REZULTATŲ APTARIMAS

IŠVADOS

PRAKTINĖS REKOMENDACIJOS

LITERATŪROS SĄRAŠAS

PRIEDAI

SANTRAUKA

Tai sutrumpintas baigiamojo darbo esmės išdėstymas anglų kalba. Santraukoje glaustai apibūdinamas darbo turinys, mokslinė problema ir išvados. Ji rašoma atskirame puslapyje, prasideda nuo darbo pavadinimo. Pavadinimo žodžiai nekeliami, po jo taškas nerašomas. Po

pavadinimu rašomas žodis SANTRAUKA. Santraukos apimtis iki 250 žodžių. Santrauka susideda iš šių dalių:

- Problemos aktualumas ir darbo tikslas.
- Medžiaga ir metodai.
- Rezultatai.
- Išvados.

Santraukos gale rašomi ne daugiau kaip 6 raktiniai žodžiai, kurie randami MeSH terminų bazėje:

<http://www.nlm.nih.gov/mesh/meshhome.html> naudojant MeSH Browser

<http://www.nlm.nih.gov/mesh/MBrowser.html>

ĮVADAS

Pagrindžiamas pasirinktos temos aktualumas (remiantis ne senesniais nei 5 metų, išimtiniais atvejais – 10 metų, literatūros duomenimis), suformuluojama problema ir hipotezė. Įvado pabaigoje yra aiškiai suformuojamas darbo tikslas ir uždaviniai.

LITERATŪROS APŽVALGA

Šiame skyriuje aprašomi teoriniai nagrinėjamos problemos aspektai. Pateikiami tyrimai, atlikti Lietuvoje ir pasaulyje, cituojant straipsnius, monografijas, informacinius, mokslinius ar statistinius leidinius ir kt. Cituojant literatūros šaltinius, būtina pažymėti šio šaltinio numerį iš literatūros sąrašo laužtiniuose skliaustuose (pvz. [5]). Literatūra apžvelgiama orientuojantis į iškeltus uždavinius. Pabaigoje, reikia paaiškinti, kodėl pasirinkta būtent ši tema.

MEDŽIAGA IR METODAI

Šioje dalyje tyrimo populiacijos, įskaitant žmones, turi būti aiškiai apibrėžtos, nurodant tiriamųjų skaičių, lytį, amžių, tyrimo pradžią. Pageidautina, kad būtų nurodyti tiriamųjų įtraukimo į studiją ir atmetimo kriterijai. Turi būti detalčiai aprašomi naudoti metodai, kad kiti tyrėjai galėtų atkartoti tyrimą. Jeigu naudojami jau visuotinai priimti tyrimo metodai, tuomet užtenka trumpai aprašyti metodiką ir pateikti nuorodą į literatūros šaltinį, kuriame aprašomas naudotas metodas. Tačiau, jeigu metodas buvo modifikuotas, jis turi būti detalčiai aprašomas. Nurodomos medžiagos, vaistai, jų dozės, pateikiant bendrinį pavadinimą ir jeigu reikia prekybinį. Turi būti nurodyti naudoti statistikos metodai.

TYRIMŲ REZULTATAI

Aprašykite mokslinio tyrimo rezultatus logine seka, pateikite lenteles ir iliustracijas. Nekartokite visų tyrimo rezultatų duomenų, kurie yra nurodyti lentelėse arba iliustracijose. Pabrėžkite tekste tik

svarbiausius pastebėjimus. Šalia duomenų pateikite naudotų statistikos metodų rezultatus, nurodant konkrečias reikšmes, pavyzdžiui: 1,21 (SD 0,15), $P < 0.05$.

DISKUSIJA

Šioje darbo dalyje pabrėžkite naujus ir svarbius tyrimo aspektus ir pateikite išvadas, kurios išplaukia iš atlikto tyrimo. Detaliai nekartokite duomenų ar kitos medžiagos, kuri buvo pateikta ĮŽANGOJE arba REZULTATUOSE. Diskutuokite ir palyginkite gautus rezultatus su jau esančių panašių studijų rezultatais. Nurodykite gautų rezultatų reikšmingumą ir dar esančius trūkumus, tiriant pasirinktą problemą.

PADĖKA

Diskusijos pabaigoje gali būti išreikšta padėka tiems asmenims, kurie prisidėjo prie tyrimo ar straipsnio rengimo. Tai gali būti techninė pagalba ar dalyvavimas klinikinėje studijoje.

INTERESŲ KONFLIKTAS

Diskusijos pabaigoje autoriai turi nurodyti visus buvusius rėmimo šaltinius, medžiagų tiekėjus, fondus. Turi būti nurodoma kompanija, miestas, šalis ar fondo pavadinimas ir numeris. Visais atvejais, net jeigu nebuvo rėmimo, autorius turi parašyti, kad „autoriui nebuvo interesų konflikto“.

IŠVADOS

Išvados turi būti aiškios ir lakoniškos. Jos turi sietis su iškeltais baigiamojo mokslinio darbo uždaviniais. Kiekvienam iškeltam uždaviniui turi būti pateikta išvada, t.y. išvadų negali būti mažiau, nei uždavinių. Venkti kategoriškų išvadų ir teiginių, jeigu darbas nėra išbaigtas. Jeigu yra gauti patikimi tyrimo rezultatai, gali būti iškelta hipotezė, aiškiai nurodant, jog tai yra tik hipotezė.

PRAKTINĖS REKOMENDACIJOS

Šis skyrelis nėra būtinas, bet jei darbo rezultatai atskleidė naujų teiginių, svarbių medicinos praktikai, galima šiuos teiginius surašyti.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

Šiame skyriuje surašomi naudotos literatūros šaltiniai. Jų turėtų būti apie 20-40. Literatūros bibliografinius aprašus reikėtų daryti laikantis žurnalo „Medicina“ reikalavimų. Literatūros šaltiniai turi būti numeruojami pagal atsiradimo tekste eiliškumą laužtiniuose skliaustuose: [1]; [2,4,7] arba [2-5]. Sunumeruotas eilės tvarka literatūros sąrašas turi būti pateikiamas po išvadų. Nenaudokite neskelbtų duomenų, santraukų kaip literatūros šaltinio. Nurodykite visų autorių pavardes,

neaudokite „ir kiti“, sutrumpinant autorių sąrašą. Cituojant autorių, kuris yra knygos skyriaus autorius, reikia nurodyti ir knygos skyriaus pavadinimą. Citavimas turi būti atliekamas naudojant Vankuverio sistemą ir "Uniform requirements for articles submitted to biomedical journals". Literatūros bibliografinius aprašus galima daryti laikantis žurnalų „Medicina“ ar „Stomatologija“ reikalavimų.

(JAM 1997; 277:927-34, http://www.nlm.nih.gov/bsd/uniform_requirements.html). Pavyzdžiai:

1. Standartinis žurnalo straipsnis anglų kalba.

Juodzbaly G. Instrument for extraction socket measurement in immediate implant installation. Clin Oral Implants Res. 2003;14(2):144-9.

2. Straipsnis ne anglų kalba.

Ellingsen AE, Wilhelmsen I. Sykdomsangst blant medisiner og jusstudenter. Tidsskr Nor Laegeforen. 2002;122(8):785-7.

3. Knygos skyrius.

Meltzer PS, Kallioniemi A, Trent JM. Chromosome alterations in human solid tumors. In: Vogelstein B, Kinzler KW, editors. The genetic basis of human cancer. New York: McGraw-Hill; 2002. p. 93-113.

4. Disertacija.

Borkowski MM. Infant sleep and feeding: a telephone survey of Hispanic Americans [dissertation]. Mount Pleasant (MI): Central Michigan University; 2002.

6. Internetinio žurnalo straipsnis.

Juodzbaly G, Wang HL, Sabaly G. Injury of the Inferior Alveolar Nerve during Implant Placement: a Literature Review. J Oral Maxillofac Res 2011;2(1):e1.

URL: <http://www.ejomr.org/JOMR/archives/2011/1/e1/v2n1e1ht.htm>

[doi: [10.5037/jomr.2011.2101](https://doi.org/10.5037/jomr.2011.2101)]

PRIEDAI

Tai nebūtinai skyrius, tačiau, jei buvo naudojami, po literatūros aprašo derėtų patalpinti. Prieduose pateikiama medžiaga, turinti antraeilę reikšmę, bet tekste nagrinėjama. Tai gali būti pirminių duomenų lentelės, apklausos medžiaga, paveikslai, statistinė informacija ir kt. Priedai taip pat pavadinami ir numeruojami. Tekstas su priedais siejamas nuorodomis.

II. MOKSLINĖS LITERATŪROS SISTEMINĖ APŽVALGA

Sisteminė apžvalga – tai apžvalga su aiškiai suformuluotais tikslais, metodiškai nustatant atitinkamas mokslinių tyrimų publikacijas, jas įvertinant ir analizuojant. Galima įterpti ir autoriaus klinikinę patirtį. Sisteminė apžvalga gali būti atliekama su metaanalize ir be metaanalizės. Atliekant sisteminę apžvalgą reikia:

- Suformuluoti tikslą ir uždavinius.
- Parengti publikacijų paieškos ir atrankos metodiką, įskaitant publikacijų įtraukimo ir atmetimo kriterijus, kokybės vertinimą.
- Parengti publikacijų analizės ir duomenų rinkimo protokolą.
- Parengti duomenų analizės metodiką.
- Atlikus paiešką, duomenų kaupimo ir duomenų kokybinės ir/ar kiekybinės analizės vykdymą, parengti išvadas ir rekomendacijas.

Metaanalizė - tai statistinė analizė, kuri taikoma analizuojant atrinktus straipsnius ir leidžianti apjungus nepriklausomų tyrimų rezultatus pateikti apibendrinančias išvadas. Dažniausiai naudojama rengiant sisteminius apžvalginius straipsnius žurnalams. Metaanalizė neprivalo būti visų sisteminių apžvalgų dalis, kartais jos atlikti neįmanoma arba nėra tikslinga.

Sisteminės apžvalgos publikavimui taikomi PRISMA reikalavimai, kuriuos galite rasti šaltinyje:

From: Moher D, Liberati A, Tetzlaff J, Altman DG, The PRISMA Group (2009). Preferred Reporting Items for Systematic Reviews and Meta-Analyses: The PRISMA Statement. PLoS Med 6(6): e1000097. doi:10.1371/journal.pmed1000097

Daugiau informacijos galima rasti internetiniame puslapyje: www.prisma-statement.org.

Taip pat galima taikyti Cochrane reikalavimus, kuriuos rasite puslapyje:

www.cochrane.org/cochrane-reviews.

Mokslinės literatūros sisteminės apžvalgos struktūra panaši kaip ir klinikinio ar eksperimentinio baigiamojo mokslinio darbo:

PIRMASIS TITULINIS LAPAS (žr. 1 priedą)

ANTRASIS TITULINIS LAPAS (žr. 2 priedą)

TURINYS (žr. 3 priedą)

SANTRUMPOS

SANTRAUKA

ĮVADAS (su tikslu ir uždaviniais)

PAIEŠKOS METODAI (ir straipsnių atrankos kriterijai)

DUOMENŲ ANALIZĖ IR APTARIMAS

IŠVADOS

PRAKTINĖS REKOMENDACIJOS

LITERATŪROS SĄRAŠAS

PRIEDAI

SANTRAUKA

Tai sutrumpintas baigiamojo darbo esmės išdėstymas (anglų k.). Santraukoje glaustai apibūdinamas darbo turinys, mokslinė problema ir išvados. Ji rašoma atskirame puslapyje, prasideda nuo darbo pavadinimo. Pavadinimo žodžiai nekeliami, po jo taškas nerašomas. Po pavadinimu rašomas žodis SANTRAUKA. Santraukos apimtis iki 250 žodžių. Santrauka susideda iš šių dalių:

- Problemos aktualumas ir darbo tikslas.
- Medžiaga ir metodai.
- Rezultatai.
- Išvados.

Santraukos gale rašomi ne daugiau kaip 6 raktiniai žodžiai, kurie randami MeSH terminų bazėje:

<http://www.nlm.nih.gov/mesh/meshhome.html> naudojant MeSH Browser

<http://www.nlm.nih.gov/mesh/MBrowser.html>

ĮVADAS

Pagrindžiamas pasirinktos temos aktualumas (remiantis ne senesniais nei 5 metų, išimtiniais atvejais – 10 metų, literatūros duomenimis), suformuluojama problema ir hipotezė. Įvado pabaigoje yra aiškiai suformuojamas darbo tikslas ir uždaviniai.

PAIEŠKOS METODAI (ir atrankos kriterijai)

Šioje dalyje turi būti nurodyta straipsnių paieškos metodika bei atrankos kriterijai. Reikia naudoti tik recenzuojamus mokslinius leidinius: mokslinius straipsnius recenzuojamuose žurnaluose, knygoje, rinkiniuose, disertacijose, mokslines monografijas, vadovėlius. Mokslinė medžiaga turi būti publikuota popieriniame ar elektroniniame formate. Geriausia yra naudoti paskutinių 5 metų literatūros šaltiniai.

Reikia nurodyti kokius raktažodžius naudojote. Kiekviena identifikuota publikacija turi būti įvertinama ar ji atitinka įtraukimo kriterijams, ar tinkama tyrimo metodologinė kokybė ir ar atitinka pasirinktą analizei protokolą. Jeigu naudosite metaanalizę, nurodykite statistinius metodus.

DUOMENŲ ANALIZĖ IR APTARIMAS

Atrinkus literatūros medžiagą, aprašykite nagrinėjamą klausimą logine seka. Nuspręskite kaip pateiksite duomenis. Sudarykite nuoseklia tvarką, poskyrius. Kur galima, naudokite lenteles ir

ilustracijas. Reikia vengti kitų autorių teksto perrašymo. Duomenys turi būti pateikiami naudojant kritinį vertinimą.

IŠVADOS

Išvados turi būti aiškios ir lakoniškos. Jos turi sietis su iškeltais baigiamojo darbo uždaviniais. Kiekvienam iškeltam uždaviniui turi būti pateikta išvada, t.y. išvadų negali būti mažiau, nei uždavinių. Venkti kategoriškų išvadų ir teiginių, jeigu darbas nėra išbaigtas. Jeigu yra gauti patikimi tyrimo rezultatai, gali būti iškelta hipotezė, aiškiai nurodant, jog tai yra tik hipotezė.

PRAKTINĖS REKOMENDACIJOS

Šis skyrelis nėra būtinas, bet jei darbo rezultatai atskleidė naujų teiginių, svarbių medicinos praktikai, galima šiuos teiginius surašyti.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

Šiame skyriuje surašomi naudotos literatūros šaltiniai. Jų turėtų būti apie 20-40. Literatūros bibliografinius aprašus reikėtų daryti laikantis žurnalo „Medicina“ reikalavimų. Literatūros šaltiniai turi būti numeruojami pagal atsiradimo tekste eiliškumą laužtiniuose skliaustuose: [1]; [2,4,7] arba [2-5]. Sunumeruotas eilės tvarka literatūros sąrašas turi būti pateikiamas po išvadų. Nenaudokite neskelbtų duomenų, santraukų kaip literatūros šaltinio. Nurodykite visų autorių pavardes, nenaudokite „ir kiti“, sutrumpinant autorių sąrašą. Cituojant autorių, kuris yra knygos skyriaus autorius, reikia nurodyti ir knygos skyriaus pavadinimą. Citavimas turi būti atliekamas naudojant Vankuverio sistemą ir "Uniform requirements for articles submitted to biomedical journals". Literatūros bibliografinius aprašus galima daryti laikantis žurnalų „Medicina“ ar „Stomatologija“ reikalavimų (pavyzdžius žiūrėti 11 psl.).

PRIEDAI

Tai nebūtinas skyrius, tačiau, jei buvo naudojami, po literatūros aprašo derėtų patalpinti. Prieduose pateikiama medžiaga, turinti antraeilę reikšmę, bet tekste nagrinėjama. Tai gali būti pirminių duomenų lentelės, apklausos medžiaga, paveikslai, statistinė informacija ir kt. Priedai taip pat pavadinami ir numeruojami. Tekstas su priedais siejamas nuorodomis.

LITERATŪRA

Petrauskienė J, Misevičienė I, Kalėdienė R. Visuomenės sveikatos magistro diplominio darbo vadovas. KMU leidykla, Kaunas, 2007.

Ševcovienė D. Bendrieji reikalavimai dantų technologijos studijų programos baigiamajam darbui. Utena, 2011.

Pauliukėnas L., Šeškevičius A. Studijų darbų rengimas ir jų gynimas: mokomoji knyga. Kaunas: KMU leidykla; 2005.

PRIEDAI

Priedas Nr. 1

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS (12 pt)

MEDICINOS AKADEMIJA

ODONTOLOGIJOS FAKULTETAS

KLINIKA (kurioje atliekamas darbas)

Vardenis Pavardenis (16, bold)

kursas, grupė (12 pt)

DARBO PAVADINIMAS (18, bold)

Baigiamasis darbas (12 pt)

Darbo vadovas

mokslinis laipsnis, vardas pavardė (12 pt)

Kaunas, metai (12 pt)

LIETUVOS SVEIKATOS MOKSLŲ UNIVERSITETAS (12 pt)

MEDICINOS AKADEMIJA

ODONTOLOGIJOS FAKULTETAS

KLINIKA (kurioje atliekamas darbas)

DARBO PAVADINIMAS (12, bold)

Baigiamasis darbas

Darbą atliko

Studentas

.....

(parašas)

.....

(vardas pavardė, kursas, grupė)

20....m.

(mėnuo, diena)

Darbo vadovas

.....

(parašas)

.....

(mokslinis laipsnis, vardas pavardė)

20....m.

(mėnuo, diena)

Recenzentas

.....

(parašas)

Įvertinimas

.....

.....

(moksl. laipsnis, vardas pavardė)

20....m.

(mėnuo, diena)

Pastabos:

.....
.....
.....
.....
.....

Kaunas, metai (12 pt)

TURINYS

	SANTRUMPOS.....	3
	SANTRAUKA	4
	ĮVADAS	7
1	SKYRIAUS PAVADINIMAS (pvz.: LITERATŪROS APŽVALGA)	9
1.1	Poskyrio pavadinimas	9
1.1.1	Skyrelio pavadinimas	22
3	SKYRIAUS PAVADINIMAS (pvz.: REZULTATAI)	22
3.1	Poskyrio pavadinimas	23
3.1.1	Skyrelio pavadinimas	26
	IŠVADOS	27
	LITERATŪRA	30
	PRIEDAI	

BURNOS HIGIENOS STUDIJŲ PROGRAMOS BAIGIAMOJO DARBO VERTINIMAS
BAIGIAMŲJŲ DARBŲ GYNIMO KOMISIJOS NARIO VERTINIMAS

Studento (ės)

Baigiamojo darbo tema:

.....

.....

Baigiamojo darbo vertinimo klausimai:

1. Ar studento pristatymas truko ne ilgiau kaip 10 min.?
2. Ar pristatė pagrindinę baigiamojo darbo problemą, nurodė tikslą?
3. Ar pateikė informaciją apie darbo atlikimo metodiką?
4. Ar suprantamai pristatė gautus rezultatus?
5. Ar vaizdinė medžiaga informatyvi, lengvai suprantama?
6. Ar išlaikyta pranešimo loginė seka?
7. Ar buvo pristatytos išvados ir pateiktos praktinės rekomendacijos?
8. Ar teisingai ir išsamiai atsakyta į recenzento ir komisijos narių pateiktus klausimus?
9. Ar baigiamasis darbas atitinka pasirinktos studijų programos esmę?
10. Darbo pristatymo kultūra?

Baigiamųjų darbų komisijos nario pastebėjimai ir argumentai:

.....

.....

.....

.....

Baigiamojo darbo įvertinimas

(Vertinimo komisijos nario įvertinimas pažymiu (dešimties balų sistemoje))

(pareigos, mokslinis laipsnis)

(parašas)

(vardas, pavardė)